

Huiselijk Geweld Gemeten

Wat is huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Hierbij wordt onder geweld 'aantasting van de persoonlijke integriteit' verstaan waarbij een onderscheid gemaakt wordt in lichamelijk, seksueel en psychisch huiselijk geweld, belaging ('stalking') en bedreiging.

Stijgers en dalers

Ondanks het feit dat er voorzichtigheid betracht moet worden bij het bepalen van de omvang van huiselijk geweld op basis van politiecijfers mag – gezien de verhoogde prioriteitsstelling – verwacht worden dat jaarlijks een toename van het aantal geregistreerde incidenten huiselijk geweld te constateren valt.

Wanneer we de regio's in drie groepen indelen, blijkt dat het aantal incidenten huiselijk geweld tussen 2006 en 2007 in 13 van de 25 regio's nagenoeg gelijk blijft³. In 4 regio's is er sprake van een daling van meer dan 10% en in de overige 8 regio's stijgt het aantal geregistreerde incidenten met meer dan 10%.

1. Voor de methodologische verantwoording verwijzen we naar 'Met de deur in huis', 2007.
2. Bron: CBS. Bevolkingsaantallen (alle leeftijden) per 1 januari 2008
3. Het gaat om regio's met een maximale afname of toename van 10%.

Sinds 2004 maakt de Nederlandse politie jaarlijks een analyse van de omvang, aard en kenmerken van huiselijk geweld, de slachtoffers en de verdachten. Hierover verschenen de rapportages 'De voordeur op een kier', 'Binnen zonder kloppen' en 'Met de deur in huis'. In deze factsheet is in opdracht van de Landelijk Programmaleider 'Huiselijk Geweld en de Politietoek' en in nauwe samenwerking met Voorziening Tot Samenwerking Politie Nederland en alle politieregio's een analyse gemaakt van omvang, aard en kenmerken van huiselijk geweld in 2007.

Ook in deze factsheet zijn de door de politie geregistreerde incidenten het uitgangspunt van analyse.¹ Zoals bekend, komen niet alle incidenten ter kennis van de politie. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met de pakkans en de aangiftebereidheid, waardoor politiecijfers slechts een deel van de werkelijke omvang van een probleem laten zien. Het is bekend dat het 'dark number' bij huiselijk geweld groot is. Van veel incidenten wordt geen aangifte of melding gedaan bij de politie en deze incidenten worden dus ook niet geregistreerd. Dit heeft onder meer te maken met de afhankelijke positie waarin slachtoffers veelal zitten, schaamte of het gebrek aan vertrouwen in de politie.

Geregistreerde incidenten in de bedrijfsprocessensystemen van de politie zijn om genoemde redenen dan ook minder geschikt om inzicht te geven in de werkelijke omvang van een criminaliteitsvorm zoals huiselijk geweld. De cijfers zijn wel zeer bruikbaar als het gaat om de aard en kenmerken van huiselijk geweld – de persoonsgebonden en incidentgebonden factoren – en de eventuele veranderingen in de tijd daarin.

Politie registreert in 2007 weer iets meer incidenten

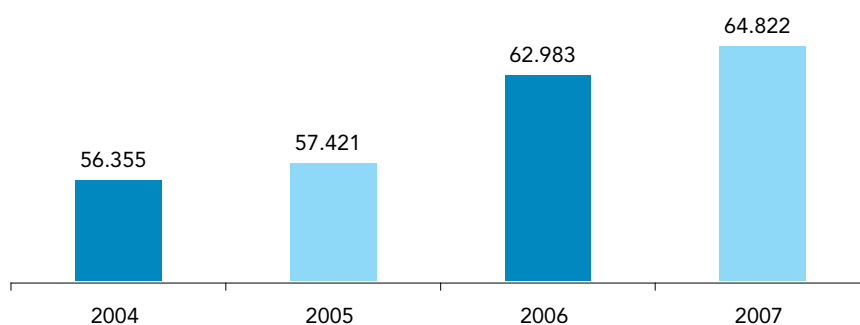
Alles bij elkaar worden er in 2007 in totaal in alle politieregio's in Nederland 64.822 incidenten huiselijk geweld geregistreerd. Dit aantal ligt 3% hoger dan in 2006. Wanneer het aantal incidenten huiselijk geweld gerelateerd wordt aan het aantal inwoners in Nederland² betekent dit 4 incidenten huiselijk geweld per 1.000 inwoners.

Registratie door de politie

Sinds het voorjaar van 2004 is door de landelijk programmaleider huiselijk geweld bij de politie een traject in gang gezet om te komen tot een eenduidige registratie van huiselijk geweld binnen het bedrijfsprocessensysteem van de 25 regiopolitiekorpsen. Uiteindelijk moet dit traject leiden tot betrouwbare gegevens die kunnen dienen als beleidsmonitor maar ook de basis vormen voor beleidsontwikkeling en gerichte aanpak van huiselijk geweld.

Aantal geregistreerde incidenten huiselijk geweld tussen 2004 en 2007

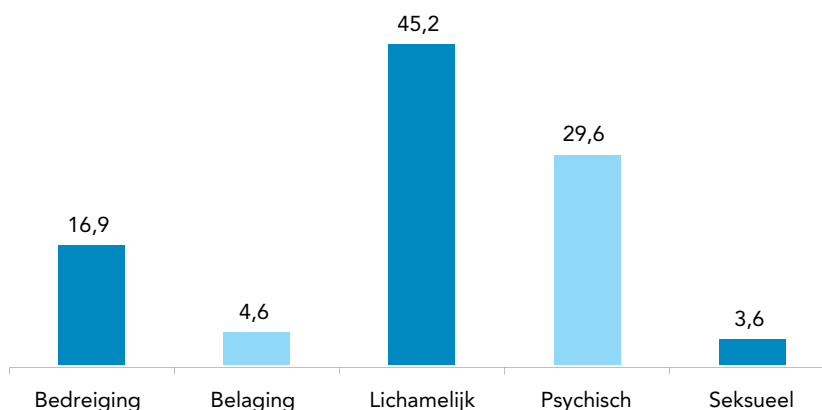
Huiselijk geweld in perspectief

Van iedere 100 incidenten die in 2007 ter kennis van de politie komen, is er anderhalf (1.5%) te typeren als huiselijk geweld. Wanneer er ingezoomd wordt op geweldsincidenten is het aandeel van huiselijk geweld groter. Van iedere 100 bedreigingen in 2007 zijn er 18 (17.9%) te typeren als huiselijk geweld. Van alle 100 mishandelingen vinden er zelfs 27 (27.2%) in de huiselijke kring plaats. Tot slot is bekend dat van alle voltooide moorden en doodslagen dan wel pogingen daartoe 18.8% te typeren is als huiselijk geweld. Binnenkort zal naar dit algemene getal verder onderzoek worden uitgevoerd. Voorgaande percentages geven echter aan dat huiselijk geweld een zeer serieus probleem is.

Huiselijk geweld naar soort: veel lichamelijk geweld

Huiselijk geweld blijkt - net als in de voorgaande jaren - vooral te bestaan uit lichamelijk geweld (45,2%) en psychisch geweld (29,6%), zo is te zien in onderstaande figuur. Bij lichamelijk geweld gaat het vooral om mishandelingen met of zonder letsel en bij psychisch geweld staan de relatieproblemen bovenaan.

Huiselijk geweld naar soort in percentages

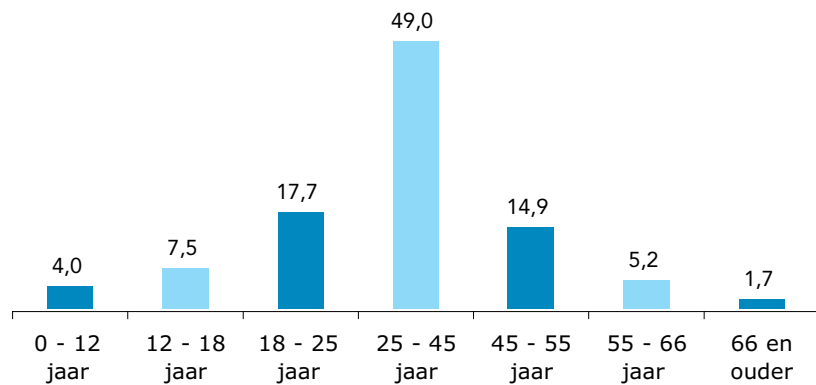

Slachtoffers

Slachtoffers van huiselijk geweld zijn vooral vrouwen (77.1%) in de leeftijd van 25 tot 45 jaar. Bij stalking (80.9%) en seksueel huiselijk geweld (83.1%) ligt het percentage vrouwelijke slachtoffers nog hoger.

Leeftijdverdeling slachtoffers huiselijk geweld in percentages

Kinderen als slachtoffer in 2007

Het combineren van alle onderzoeksgegevens leert dat er naar schatting 3.600 kinderen tussen de 0 en 18 jaar het slachtoffer van huiselijk geweld zijn geworden. Het gaat hierbij alleen om de slachtoffers die ter kennis van de politie komen.

Ouderen als slachtoffer in 2007

Het combineren van alle onderzoeksgegevens leert dat er naar schatting 2.300 55-plussers (waarvan 580 ouder dan 66 jaar) het slachtoffer van huiselijk geweld zijn geworden. Het gaat hierbij alleen om de slachtoffers die ter kennis van de politie komen.

Inzoomen op kinderen als slachtoffer

Een op de acht (12,5%) slachtoffers van huiselijk geweld is tussen de 0 en 18 jaar. Van de slachtoffers is 4% jonger dan 12 jaar en 7,5% tussen de 12 en 18 jaar. Afwijkend van de totale slachtoffergroep is dat in de leeftijdsgroep van 0 tot 12 jaar het percentage mannelijke slachtoffers (48%) bijna even groot is als het percentage vrouwelijke slachtoffers (52%).

Jeugdige slachtoffers vinden we vooral terug bij seksueel huiselijk geweld. Wanneer we naar alle slachtoffers van seksueel huiselijk geweld kijken, blijkt 19,1% tussen de 0 en 12 jaar te zijn en 24% tussen de 12 en 18 jaar.

Kinderen en pubers zijn dus een grote (43,1%) slachtoffergroep binnen het seksueel huiselijk geweld. Kinderen blijken naast slachtoffer ook regelmatig getuige te zijn van huiselijk geweld, want 13,6% van alle getuigen van huiselijk geweld is onder de 18 jaar.

Inzoomen op ouderen als slachtoffer

Met de toenemende vergrijzing in ons land mag verwacht worden dat het aantal oudere slachtoffers (55-plussers) zal toenemen. 5,2% van alle slachtoffers is tussen de 55 en 66 jaar en 1,7% is ouder dan 66 jaar. Vergeleken met het algemene profiel blijkt dat mannen bij de oudere slachtoffers (43,2%) veel vaker voorkomen. Bij de 66-plussers zijn de percentages mannelijke (47,9) en vrouwelijke (52,1) slachtoffers nagenoeg gelijk. Ouderen blijken in vergelijking met andere leeftijdsgroepen vaker het slachtoffer te worden van bedreiging.

De relatie tussen dader en slachtoffer

Huiselijk geweld is in 7 van de 10 gevallen gericht op de partner of ex-partner van de dader. De meest kwetsbare groepen zijn de vrouwelijke partner en vrouwelijke ex-partner. 32,1% van de gevallen van huiselijk geweld is namelijk gericht op de vrouwelijke partner en 27,3% op de vrouwelijke ex-partner. Mannelijke partners (3,9%) en ex-partners (4,7%) worden minder vaak het slachtoffer. Ook blijkt uit de figuur dat daders het regelmatig gemunt hebben op overigen familieleden en kinderen⁴.

4. Deze analyse is gebaseerd op incidenten en niet op slachtoffers waardoor er in vergelijking met de slachtofferprofielen kleine verschillen zichtbaar zijn.

Eerder verschenen

Huiselijk geweld: de voordeur op een kier, 2004

Binnen zonder kloppen, 2006

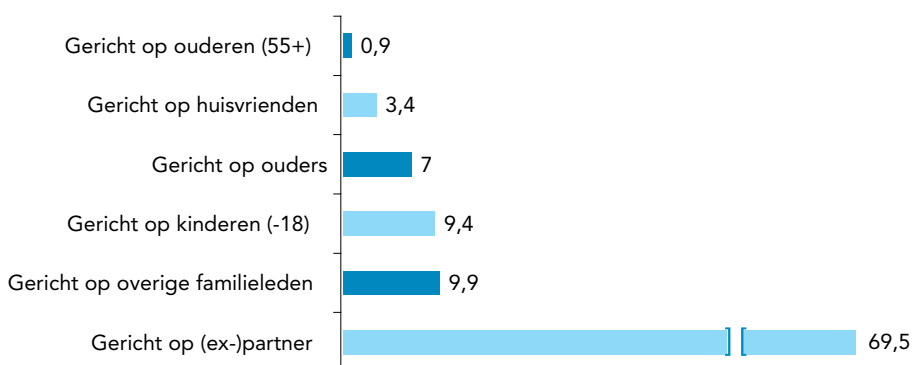

Met de deur in huis, 2007

5. Op hulp en zorg krijgen we op basis van politiecijfers geen zicht.

Relatie tussen dader en slachtoffer in percentages

De follow-up

Wat er na een incident gebeurt, is deels⁵ weergegeven in onderstaande tabel. Het blijkt dat er bij 38,4% van de geregistreerde incidenten een aangifte wordt gedaan. Bij psychisch huiselijk geweld ligt het percentage aangiften bijzonder laag met 2,6%. Dit percentage haalt het gemiddelde percentage nogal naar beneden, want bij bedreiging (61,8%) en lichamelijk huiselijk geweld (58,4%) liggen de aangiftepercentages veel hoger dan gemiddeld. Verder blijkt dat er bij ruim 25% van de incidenten ook een verdachte wordt aangehouden. Van de aangehouden verdachten is 91% man en 9% vrouw. Bij psychisch huiselijk geweld vinden we meer vrouwelijke verdachten (12%) en bij seksueel huiselijk geweld veel minder (4%). Wanneer het percentage aangehouden verdachten wordt afgezet tegen het aantal aangiften ligt dit veel hoger, namelijk op 66,2%. Bijna de helft van de verdachten wordt in verzekering gesteld en ruim 7% wordt voorgeleid aan de officier van Justitie dan wel de Rechter Commissaris.

Follow-up in cijfers

Incidenten	64.822
Aangiften	24.920
Ambtshalve opgemaakte pv's	7.048
Aangehouden verdachten	16.502
Inverzekeringsstellingen (IVS)	8.261
Voorgeleidingen (OvJ/RC)	1.185

In opdracht van: Mariëtte Christophe, landelijk programmaleider huiselijk geweld en de politietaak. Met speciale dank aan: Hans Rodenhuis, VTS Politie Nederland, domein bedrijfsvoering én alle politieregio's. Vormgeving: Marcel Grotens. Foto's: Morguefile.

Henk Ferwerda

Huiselijk geweld gemeten - cijfers 2007

© Advies- en Onderzoeksgroep Beke, Arnhem 2008

POLITIE

« waakzaam en dienstbaar »

